

ДА ЮБІЛЕЯЎ

Рэдакцыя “Białorutenistyki Białostockiej” сардэчна віншуе з прыгожымі жыццёвымі датамі сталых аўтараў нашага навуковага часопіса, выдатных беларускіх літаратуразнаўцаў, дактароў філалагічных навук прафесар Вольгу Шынкарэнка, прафесар Зою Мельнікаву

Пад ветразем добра і прыгажосці

“Пад ветразем Добра і Прыгажосці” – такую рамантычную і ўзнёслаю назву мае адна з манаграфій доктара філалагічных навук Вольгі Карпаўны Шынкарэнка, імя якой добра вядомае далёка за межамі Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Францыска Скарыны. У гэтай навучальнай установе на кафедры беларускай літаратуры яна працуе з 1980 года, адолеўшы шлях ад стажора-выкладчыка да прафесара.

Любоў да роднага слова прыйшла да Вольгі Карпаўны яшчэ ў маленстве (нар. 27 ліпеня 1954 г.) з песнямі-калыханкамі маці на роднай Светлагоршчыне, дзе так моцна адчуваецца ўся веліч і прыгажосць роднай зямлі, напеўнасць і непаўторнасць беларускіх гаворак. Той маляўнічы куточак даў дарогу ў вялікае навуковае жыццё і паставіў на шлях творчых пошукаў і знаходак.

У 1980 годзе В. Шынкарэнка з адзнакай закончыла навучанне на гісторыка-філалагічным факультэце Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта і была запрошана на пасаду выкладчыка кафедры беларускай літаратуры. Мне пашчасціла быць яе студэнткай-вучаніцай. Усе мы захапляліся яе глыбокімі ведамі па пытаннях літаратуразнаўства, грунтоўнай падрыхтоўкай да заняткаў, яркім адчуваннем мастацкага слова, дабрынёй і справядлівасцю. Вольга Карпаўна скарыла нас уменнем зразумець кожнага, даць заўсёды слушную параду, здольнасцю спачуваць. З кожным заняткам расла любоў да твораў беларускай літаратуры. Яна вучыла нас аналізаваць твор, уважліва адносіцца да

слоў аўтара, знаходзіць глыбінны сэнс у любым яго выказванні, становіцца на месца кожнага з герояў. Толькі так можа праводзіць заняткі выкладчык, улюбёны ў сваю справу.

Захапленне гістарычным мінулым роднай беларускай зямлі вылілася ў кандыдацкую дысертацыю “Жанрава-стылявыя асаблівасці прозы У. Караткевіча”. З ёй у пэўнай ступені звязана доктарская дысертацыя “Паэтыка гістарычнага жанру (на матэрыяле сучаснай беларускай літаратуры)”, паспяхова абароненая ў Інстытуце літаратуры імя Янкі Купалы НАН Рэспублікі Беларусь у 2005 годзе.

Вольга Карпаўна плённа займаецца навукова-даследчыцкай дзейнасцю. Яна аўтар больш як 200 навуковых прац па актуальных праблемах гісторыі і тэорыі літаратуры, літаратурнай крытыкі, у тым ліку манаграфій: “Пад ветразем Дабра і Прыгажосці” (1995); “На скрыжальных гісторыі” (1999); “З верай у чалавечнасць” (2001); “Няпростых пошукаў дарога: Праблемы паэтыкі сучаснай беларускай гістарычнай прозы” (2002); раздзелаў у калектыўных манаграфіях: “Шлях па прамой часу: Да гісторыі беларускай літаратуры Польшчы 1958–2008 гг.” (2007); “Зямля чароўная добра: Добрушскі край: гісторыя і сучаснасць” (2008); “Нясвіжскага краю напеў векавы: народная духоўная культура Нясвіжчыны” (2012); “Радзінна-хрэсьцінныя абрады і звычаі беларусаў (на матэрыяле фальклору Гомельскай вобласці)” (2013); “Речица. Дорогой столетий в будущее” (2013); “Бласлаўлёнай зямлі неўміручыя скарбы: Народная духоўная культура Лагойшчыны” (2013); артыкулаў у акадэмічным выданні “Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя”, т. 4 (2003); зборніка “Узрост вышыні: Да 80-годдзя народнага паэта Беларусі Ніла Гілевіча: Артыкулы, эсэ, нататкі, вершы, лісты і тэлеграмы” (2012); шматлікіх артыкулаў, апублікаваных не толькі ў рэспубліканскіх навуковых часопісах і зборніках, але і ў замежных выданнях; рэцэнзій і вучэбных праграм і інш.

Кожная праца – смелы крок у мінулае нашай Беларусі. Справядліва сказана, што без мінулага няма будучыні, таму так важна ведаць свае вытокі, глыбокія карані гісторыі. Усе даследаванні В. Шынкярэнкі вызначаюцца арыгінальнасцю, дасканаласцю, адметнасцю падачы матэрыялу, рамантычнай узнёсласцю, па якой адразу можна пазнаць почырк аўтара, а таксама вялікай адказнасцю. Яе навукова-метадычная дзейнасць служыць узорам для малодшага пакалення беларускіх літаратуразнаўцаў.

Вольга Шынкярэнка ўзнагароджаная Ганаровымі граматамі ГДУ імя Ф. Скарыны, дыпламамі Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, граматай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь за плённую

навуковую, педагагічную дзейнасць, за высокія дасягненні ў навукова-даследчай рабоце студэнтаў. Яна бярэ актыўны ўдзел у кіраўніцтве кандыдацкімі дысертацыямі, выкананні планавых тэм Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, дзяржаўнай праграмы фундаментальных даследаванняў НАН Беларусі. А яшчэ піша цудоўныя вершы глыбокага філасофскага зместу, якія прымушаюць задумацца над сэнсам жыцця:

Каб адшукаць ісціну,
трэба вырасці да пытанняў,
якія адправяць цябе
ў доўгае падарожжа
сумненняў і роздуму...

Так і ў яе творчасці – штосьці вялікае, перш чым нарадзіцца, доўга выношваецца, падвяргаецца сумненню, з'яўляецца на свет пасля пошуку самага неабходнага і патрэбнага.

Талент, кампетэнтнасць, глыбокая эрудыцыя арганічна спалучаюцца ў асобе Вольгі Карпаўны з унутранай далікатнасцю, сціпласцю, інтэлігентнасцю. Яна заўсёды радуецца поспехам усіх, з кім працуе, умее тактоўна параіць, падказаць, адчуць і прыняць блізка да сэрца чужы боль як асабісты.

“Роднае слова” 7/2014

*Людміла Мінакова
Гомель*